

НАУКОВА ХРОНІКА

«ЧЕТВЕРТІ ФЛЬОРІВСЬКІ ЧИТАННЯ»: ДО 100-РІЧЧЯ ЧЕРНІГІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Традиційна, вже четверта науково-практична конференція «Фльорівські читання» відбулася 15 жовтня 2015 р. в Навчально-науковому інституті історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського. Її організаторами виступили Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка та Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського.

Фльорівські читання були започатковані в 2009 р. кафедрою педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, яка з тих пір і залишається організатором їхнього скликання і проведення. Свою назву науково-практична конференція отримала від прізвища першого директора Чернігівського учительського інституту Олексія Павловича Фльорова, який все своє свідоме життя віддав педагогічній діяльності.

Олексій Павлович народився 14 березня 1866 р. в с. Янівка Глухівського повіту Чернігівської губернії в родині священика. У 1884 р. він закінчив Новгород-Сіверську гімназію, а в 1888 р. – Петербурзький історико-філологічний інститут і отримав спеціальність викладача російської мови та словесності. Упродовж 1888–1913 рр. О. П. Фльоров працював у м. Одесі учителем словесності в місцевих гімназіях та кадетському корпусі. У 1913–1916 рр. викладав у Петербурзі в кадетському корпусі, Олександрівському ліцеї, Павловському військовому училищі. З 1916 до січня 1919 р. був першим директором Чернігівського учительського інституту. Із встановленням у січні 1919 р. в м. Чернігові радянської влади його було звільнено з посади і з березня 1919 р. він викладав у інституті курс літератури. 23 жовтня 1923 р. на засіданні атестаційної комісії при Чернігівському управлінні народної освіти було прийнято рішення про те, щоб О. П. Фльорова «знять с преподавателя литературы в виду его религиозно-нравственного мировоззрения». Багаторазові звернення Олексія Павловича до владних структур про надання йому можливості продовжити займатися викладацькою роботою не дали бажаних результатів.

За довгий час педагогічної діяльності О. П. Фльоров зарекомендував себе висококваліфікованим викладачем і керівником навчального закладу, але його світогляд не відповідав новим ідеологічним стандартам радянської влади. Перу Олексія Павловича належить понад 200 наукових і публіцистичних праць із педагогіки та проблем народної освіти. Не стало О. П. Фльорова 5 серпня 1954 р.

Нинішні Фльорівські читання були присвячені 100-річчю Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, який бере свій початок від учительського інституту, створеного в 1916 р. У наступні роки, у залежності від завдань, які стояли перед суспільством і школою, навчальний заклад неодноразово реорганізовувався в інститут народної освіти, інститут соціального виховання, педагогічний інститут. 13 березня 1998 р. йому надано статус педагогічного університету, а 8 січня 2010 р. – статус національного. Як і на трьох попередніх конференціях, учасники розглядали питання історії освіти на Чернігівщині, зокрема, історії ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, педагогіки та актуальних проблем методики навчання історії та суспільних дисциплін.

На відкритті конференції з вітальними словами виступили перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. О. Дятлов та директор Навчально-наукового інституту проф. О. Б. Коваленко. На пленарному засіданні доповідь В. О. Дятлова була присвячена першому університетському проекту в Чернігові від 1786 р., який так і не був реалізований, а доповідь завідувача кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін проф. А. М. Боровика стосувалася діяльності та долі одного з директорів Чернігівського учительського інституту Л. Є. Леоновського. Виступ заступника директора Інституту доц. В. М. Гаврилова був присвячений розвитку середньої освіти на Чернігівщині в 1950–1955 рр. Загалом конференція була розподілена на 2 наукові секції – історії освіти на Чернігівщині та з актуальних проблем методики навчання й виховання. Для виступів було заявлено 44 доповіді. Результатом наукового форуму став збірник матеріалів конференції, в якому опубліковані всі доповіді учасників конференції. У жовтні 2017 р. планується проведення «П'ятих Фльорівських читань».

Олександр ГЕРАСИМЧУК

